

Таким образом, проведение данных мероприятий в области обязательного аудита будет способствовать улучшению качества и повышению эффективности аудиторской деятельности в Республике Беларусь.

Список литературы

1. Аудиторский реестр // Министерство финансов Республики Беларусь : офиц. сайт. URL: http://www.minfin.gov.by/ru/auditor_activities/registry/ (дата обращения: 13.04.2020).
2. О банке данных организаций, годовая отчетность которых подлежит обязательному аудиту : Постановление Министерства финансов Республики Беларусь от 18.10.2019 № 58. URL: https://kodeksy-by.com/norm_akt/source-Минфин%20РБ/типе-Постановление/58-18.10.2019.htm (дата обращения: 13.04.2020).
3. Об аудиторской деятельности : Закон Республики Беларусь от 12.07.2013 № 56-З. URL: <http://www.pravo.by/document/?guid=3871&p0=H11300056> (дата обращения: 13.04.2020).

УДК 657

Бенчак В. І., магістрант

Науковий керівник: Польова Т. В., к.е.н., доцент кафедри економіки та обліку

Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Харків, Україна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Нематеріальні активи відіграють важливу роль у діяльності суб'єктів господарювання. Систематичне управління ними є значним фактором конкурентних переваг підприємства. Проблемні аспекти та особливості обліку нематеріальних активів на підприємствах є предметом наукових досліджень багатьох вчених, зокрема таких як: Т. М. Банасько, Ф. Ф. Бутенець, С. Ф. Голов, О. В. Карелова, Т. В. Польова, Т. Стюарт, Дж. Фрідман. Проте незважаючи на значну кількість публікацій, проблеми обліку нематеріальних активів залишаються актуальними.

Головною метою дослідження є визначення сучасних проблем обліку нематеріальних активів в Україні, а також шляхів їх розв'язання. Національні та міжнародні стандарти обліку по-різному трактують поняття «нематеріальний актив». Так, П(С)БО 8 визначає сутність нематеріального активу як немонетарного активу, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований, утримується підприємством з метою використання протягом періоду більше одного року для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам [1]. Згідно з МСБО 38 нематеріальний актив – це ресурс, який підприємство використовує, контролює і в майбутньому прагне отримати від нього економічні вигоди [2].

Податковий кодекс України визначає нематеріальні активи як право власності на результати інтелектуальної діяльності, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами платника податку у встановленому законодавством порядку, у тому числі набуті права користування природними ресурсами, майном та майновими правами. Отже, відсутність єдиного визначення поняття «нематеріальні активи» є причиною дисбалансу і призводить до неоднозначного їх трактування як виду ресурсів.

Особливої уваги заслуговують відмінності класифікації нематеріальних активів відповідно до МСБО 38 та П(С)БО 8. МСБО 38 рекомендує певний перелік класів нематеріальних активів, який може змінюватися, тобто не вимагає обов'язковості, на відміну від П(С)БО 8, який чітко визначає групи нематеріальних активів. Суб'єкти господарювання мають змогу здійснювати класифікацію нематеріальних активів за іншими ознаками, якщо така інформація вважається суттєвою та корисною[3]. Наприклад, нематеріальні активи можна класифікувати відповідно до обліку нарахування амортизації: нараховується амортизація на нематеріальні активи із визначеним строком корисного використання; не нараховується на нематеріальні активи з невизначеним строком використання і призначені для продажу. Така додаткова інформація є корисною як для управлінського персоналу та інших користувачів щодо амортизаційної політики суб'єкта господарювання. Питання пов'язані з класифікацією нематеріальних активів, свідчать про необхідність удосконалення класифікації цього виду ресурсів за певними ознаками групування, які дозволять полегшити ідентифікацію об'єктів нематеріальних активів.

Важливе значення належить визначенню рахунків обліку для відображення розрахунків за операціями з нематеріальними активами, а саме рахунків:

- 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»;
- 680 «Розрахунки, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу»;
- 685 «Розрахунки з іншими кредиторами».

З метою забезпечення достовірного формування первісної вартості нематеріальних активів на рахунку 15 «Капітальні інвестиції», до субрахунку 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» необхідно, насамперед, розробити детальну класифікацію та кодування статей аналітичного обліку капітальних інвестицій на придбання та самостійне створення нематеріальних активів і передбачити чіткий порядок відкриття аналітичних рахунків для накопичення інвестиційних витрат, як складових первісної вартості об'єктів нематеріальних активів.

Необхідно забезпечити систематичне проведення та відображення в обліку результатів інвентаризацій нематеріальних активів. Для цього доцільно розробити відповідні методики щодо порядку проведення та оформлення інвентаризаційних документів, призначати робочі інвентаризаційні комісії та забезпечити їх роботу, своєчасно розглядати результати інвентаризації.

За результатами дослідження проблемних питань обліку нематеріальних активів та відображення інформації про них у фінансовій звітності встановлено

напрямки, які потребують вирішення, а саме: визначення нематеріальних активів, їх класифікація та відображення на рахунках обліку та у звітності. Пропонуємо: здійснювати класифікацію нематеріальних активів відповідно до власних потреб для посилення внутрішнього контролю, управління, ефективного використання ресурсів.

Список літератури

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : затв. Наказом М-ва фінансів України від 18.10.1999 № 242 // Законодавство України : сайт. URL: <https://zakon.help/law/242/> (дата звернення: 20.03.2020).
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (МСБО 38). Нематеріальні активи : від 01.01.2012 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050 (дата звернення: 20.03.2020).
3. Банасько Т. М. Проблеми та перспективи дослідження нематеріальних активів в Україні. *Економіст*. 2014. № 2. С. 30–33.

УДК 336.713

Білецька Н. В., к.е.н., доцент кафедри оподаткування фінансів і підприємництва

Мізрах О. І., магістрант

Приватний вищий навчальний заклад «Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва», м. Вінниця, Україна

ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ Й АНАЛІЗУ КОШТІВ ЗАГАЛЬНОГО І СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Управління державними фінансовими ресурсами можливе за наявності сукупності факторів, одним з яких є створення повноцінної системи державного фінансового контролю. Велика кількість негативних моментів у розвитку економіки нашої країни (нецільове використання бюджетних коштів, криза бюджетної та податкової системи, високий рівень корупції, розкрадання бюджетних коштів) переконливо продемонстрували, що помітних позитивних зрушень у сфері державного фінансового контролю майже не спостерігається, а статистика свідчить про недостатню дієвість заходів щодо запобігання та протидії бюджетним правопорушенням.

У сучасних умовах, коли Україна виходить за межі фінансової кризи, необхідність посилення державного фінансового контролю за витрачанням бюджетних коштів є необхідним, оскільки існування дефіциту державного бюджету все ще залишається проблемою. Запровадження системи заходів щодо суворої економії коштів бюджетних установ передбачає розробку адекватної системи контролю коштів загального і спеціального фондів усіма бюджетними установами [1, с. 12].